

GALAKTIKA

435. SCI-FI // FANTASY // WEIRD

R. B.
RUSSELL

SZŰCS
LÁSZLÓ

+

FAWCETT // DOLLO // VARGA
// GOULART // PRUS

HANGOS CIVILIZÁCIÓK

EGY KANÁLNYI NEUTRONCSILLAG

SZUPER-EL NIÑO

ELŐFIZETŐKNEK
CSAK
2490 Ft
HAVONTA

ÁRA: 2990 FT // 8 €

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

MOSTANTÓL ÁRKÖTÖTTSEG NÉLKÜL!

WWW.GALAKTIKABOLT.HU

A Z ELMÚLT HETEK két olyan ember halálhírét hozták, akik számos módon kötődtek kiadónkhoz, illetve a fantasztikus irodalomhoz. Ezért pár szó erejéig emlékezünk meg róluk. Fonyódi Tibor a hazai űropera és a fantasztikus elemekkel átszótt történelmi regények újraértelmezője, temérdek forgatókönyv írója, számos szerzőnket inspirálta, sőt mentorálta. Scherer Péter színművész pedig bő tíz évvel ezelőtt, egy hangoskönyvben szólaltatta meg íróink novelláit. A hangoskönyvet megtaláljátok a galatikabolt.hu oldalon „Best of Galaktika hangoskönyv” néven! Mindkét veszteség óriási, nehéz szavakba önteni a szomorúságunkat.

Ahogy azonban mondani szokás, az élet nem áll meg, nagy erővel és számos meglepetéssel készülünk az idei Ünnepi Könyvhétre. Elsőként hadd ajánljam figyelmetekbe C. J. Cooke valós történelmi eseményeken alapuló *Az utolsó boszorkány* című könyvét, melyben Helena Scheuberin történetét eleveníti fel, akit 1485-ben boszorkánysággal vádolt a *Malleus Maleficarum* hírhedten nőgyűlölő szerzője, ám ő szembe mert szállni a rettegett inkvizítorral. Egy frissen felfedezett magyar író könyvét is elhozzuk, V. F. Viktor *Portram talentuma* című művében az elsőkönyveseket meghazudtoló ügyességgel épít fel egy olyan alternatív világot, ahol a hajléktalanok közül emelkedik ki egy hős, hogy megmentse az emberiséget. Ugyancsak különleges T. J. Klune új regénye, az *Oly fényesen ragyogtunk*, ami az amerikai megjelenéssel egy időben debütált itthon is, és ahol a világvége meglepően új megközelítésben érkezik el.

Várunk mindenkit június 11-14. között a Vörösmarty téren, a 46-os standnál!

Dr. Mund Katalin
főszerkesztő

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(kovacs.tucsi.mihaly@gmail.com)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna,**

Nágel Tünde

Kommunikáció: **Valentin Réka**

tel.: **06-70/944-8181** (kommunikacio@galaktika.hu)

Irodavezető: **Rövidné Szép Mónika**

(szekesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató/címlap: **Varga Balázs**

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI:

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, úrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar Scifitörténelmi Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János Számítógép-tudományi Társaság

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: **06-1/457-02-50 // 06-70/948-48-02**

Nyitva: **H–P 10–16 óra között**

Kiadó: **Metropolis Media Group Kft.**

Felelős kiadó: **a Kft. ügyvezető igazgatója**

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

Felelős vezető: **Juhász László**

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, partneri kedvezményekkel) **29 880 Ft (2490 Ft/hó)** // Galaktika XL (12 Galaktika XL, partneri kedvezményekkel): **53 880 Ft/év (4490 Ft/hó)**
Partnereinknél a digitális Galaktika **2990 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **Erste Bank**

11600006-00000002-03092158 vagy rózsaszín postautalványon a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

A megjegyzés rovatba kérjük beírni a kedvezményezett nevét és postázási címét!

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető a *Pannonia Könyvesboltban*: www.pannonia.ca // e-mail: info@pannonia.ca

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

TÁMOGATÓINK:

Támogatja
a Magyar Kultúráért
Alapítvány

NOVELLÁK

- 6 Szücs László:** Fagypont (első rész)
30 R. B. Russell: Rejtőzök
47 Harrison Fawcett: Az idő szorításában
58 Xavier Dollo: Szárazak
77 Varga Igor: MI-asszisztenst felveszünk
88 Ron Goulart: Dzsigoló
104 Bolesław Prus: Bosszú

CIKKEK

- 26 Fókusz
 43 Zöld jövő
 44 Zene
 46 Fonyódi Tibor-megemlékezés
 53 Zöld jövő
 54 Gondolatátvitel
 72 Observatórium
 74 Film
 76 Kapcsolatfelvétel
 84 Gondolatátvitel
 96 Képregény

GALAKTIKA XL

- 115 Garrett P. Serviss:** Hogyan hódította meg Edison a Marsot (befejező rész)
139 Garrett P. Serviss: A holdfém
185 Garrett P. Serviss: Esemény a mérhetetlen űrben
191 Biernaczky Szilárd: Utópia és fantasztikum

26

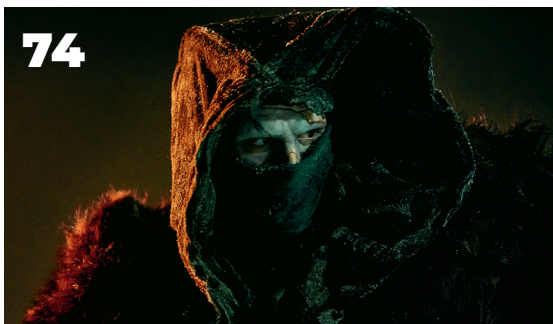
43

44

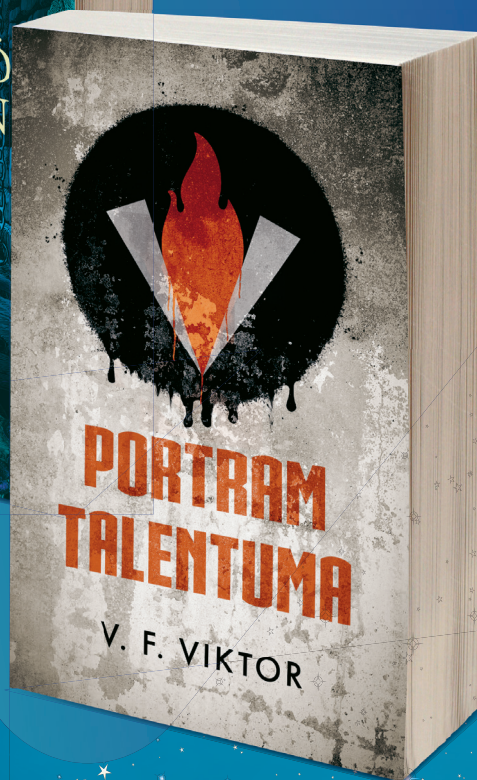

72

74

ÚJ MEGJELENÉSEK A KÖNYVHÉTRE

www.galaktikabolt.hu

AMI A DINÓKKAL TÁPLÁLKOZOTT

A katasztrófális Chicxulub aszteroida becsapódása után, nagyjából 66 millió évvel ezelőtt, a Föld növény- és állatfajainak háromnegyede a kihalás szélére került. Ez magában foglalta az összes nem madárféle dinoszauruszt is.

A növény- és állatvilág romjai között azonban egy másik életforma ragadta meg a maga lehetőségét. A gombakirályság, amely szomszédai haldokló húsának megemésztésére született, és amelyet a tompa napfény és a lehülő éghajlat sem rendített meg, virágzásnak indult.

A Colorado és Észak-Dakota ősi köztrétegeiből származó új bizonyítékok a gombák aktivitásának jelentős növekedését mutatják közvetlenül azután, hogy az aszteroida a Földre csapódott. Új-Zélandon az ugyanaból a geológiai időszakból való rétegek hasonló növekedést mutattak ki a Chicxulub után. Ez a posztapokaliptikus gombajelenség talán globális volt.

A becsapódás utáni időszakban sokkal több gombaspórát találtak, mint növényit. Amikor a növényvilág végül helyreállt, a spóraegyensúly visszatért a normális állapotba.

A gombák jellemzően a hűvösebb hőmérsékletet és a savas környezetet kedvelik. A becsapódás utáni hűvösebb és sötétebb körülmények igazán kedveztek nekik.

VASTÜDŐ

„Isten, óvd a királyt!”

Az Egyesült Királyság betiltott himnusza

A metró mintha soha nem akart volna a London Bridge-hez érni. Persze azért is tűnhetett olyan hosszúnak az út, mert Shade és Kate már túl voltak egy veszekedésen, és most kínosan feszengtek egymás mellett.

Shade tudta, hogy kemény napja lesz, ezért a szokásosnál is nagyobb nyugtalan-ság feszítette, a felesége pedig csak rontott a helyzeten. Jött a kérdéseivel meg az aggodalmaival, mintha Shade eleve nem lett volna ideges. Lehet, hogy estére már nem is lesz munkám, jutott eszébe vagy századszor. Akkor mi lesz Timmyvel?

Kate a padlót bámulta; a testtartása egyértelműen jelezte, hogy nincs kedve beszélgetni. Shade észrevett néhány ősz hajszálat a nő halántékán a gesztenyebarna fürtök között. A felesége régebben versenyszerűen tornázott, és még mindig jó formában volt. Aki nem ismerte, tíz évvel fiatalabbnak saccolta, azonban az utóbbi hónapok megpróbáltatásai őt sem kímélték.

A szemközti ablakban fények sorozata villant fel, ahogy egy szerelvény elhúzott mellettük az ellenkező irányba, majd ismét sötét lett odakint. Az üveg egy pedáns férfi képét tükrözte vissza. Frissen borotvált arc, vasalt ing, tiszta kabát – mintha a minden porcikáját átjáró szorongást az ápoltság megjelenéssel próbálta volna ellensúlyozni. Lehet, hogy kifogástalan külseje miatt már kapott is egy plusz társadalmi pontot a rendszertől.

Az ablak mögött felerősödött a fény, elhomályosítva Shade arcát. Megszólint a figyelmeztető jelzés – végre az ő állomásuk következett. A kórház innen csak egy perc sétára volt, de a biztonsági ellenőrzés álta-

A TÜKÖRBAKTÉRIUM AZ
ELŐZŐ ÉVBEN JELENT
MEG A KÖZEL-KELETEN.
AZ ÖSSZEESKÜVÉS-
ELMÉLETEK HÍVEI MEG
VOLTAK GYŐZŐDVE
RÓLA, HOGY OROSZOR-
SZÁG VETETT BE EGY
IJESZTŐ HATÉKONYSÁGÚ
BIOFEGYVERT, AMIVEL
ÚJABB MENEKÜLTUL-
LÁMOT AKART INDÍTANI
EURÓPA FELÉ.

SZÜCS LÁSZLÓ

(ELSŐ RÉSZ)

FAGYPONT

lában eltartott egy darabig. Shade már előre bosszankodott a procedúra miatt; a látogatási idő kezdetekor ott akart lenni a fiánál, hogy egy pillanatot se vesztegessen el abból a kevés időből, amit együtt tölthettek.

Mielőtt belépett a kórterembe, benézett az ajtó üvegén. A kisfiúnak csak a feje látszott ki a vastüdőből, ami életben tartotta. A gép melletti asztalon ott hevert a színes borítójú könyv, amiből Kate fel szokott olvasni, miután magukra hagyja őket. Az izgalmas történetek segítettek a gyerekeknek, hogy legalább képzeletben kalandozhasson. Shade megdörzsölte a kialvatlanságtól fáradt szemét, sóhajtott egyet, és benyitott a helyiségbe.

– Apu! – kiáltott fel Timmy.

– Szevasz, kölyök! – köszönt Shade, és megborzosolta a kisfiú haját.

Nem úgy tűnt, mintha a hatalmas terem a gyerekosztályhoz tartozna. Nyoma sem

látszott vidám képeknek, amelyek lekötheték volna a kis betegek figyelmét. Minden vakítóan fehér volt: a falak, a gépek, a bútorok, még a nővérrobot is, ami a fémhengerek hosszú sora között járőrözött. Amikor a szerkezet a közelükbe ért, Shade egy feliratot vett észre az oldalán, amit eddig nem látott: FIGYELEM! EZ AZ EGYSÉG FELHATALMAZÁST KAPOTT TŰZFEGYVEREK HASZNÁLATÁRA! A fosztogatók már az egészségügyi intézményeket sem kímélték.

– Elmeséled apunak, mit olvastunk tegnap? – kérdezte Kate, miután óriási pusztít nyomott Timmy arcára. Úgy tűnt, mintha a nő kiengesztelődött volna. Vagy csak nem akarta, hogy a gyerekek érezze közöttük a feszültséget.

– Volt egy fiú, aki az anyukájával élt – kezdett a mesébe Timmy. – Volt egy bocijuk is. Az egy nagy állat, amit régen az emberek ↪

a kertben tartottak. A fiú elcserélte babra. Én biztos nem cserélném el. Anyu mutatott egy bocit, nagyon aranyos.

Shade hallgatta, ahogy Timmy nyelve pörög, és elszorult a szíve.

Még ebben a nyomorult állapotban is mennyire eleven...

Kate a terhessége alatt folyton azt mondogatta, hogy a fiuk tele van energiával, annyira rugdos. Timmy korán született, mintha a kilenc hónapot sem tudta volna kivárni. Igazi örökmozgó volt: nem is járni tanult meg, hanem rögtön rohangálni. A hasonló korú szomszéd gyerekek még a kitámasztós biciklivel szerencsétlenkedtek, amikor ő már le-föl kerekedett.

Én voltam a legbüszkébb apuka az utcában, pedig szinte nélkülém tanult meg bringázni.

Timmy mindenre felmászott, és a nagyszüleit is az örületbe kergette; ha egy pillanatra nem figyeltek rá, már egy kilométerrel arrébb szaladgált. Rakoncátlan volt, mint egy kölyökkutya. Joe, Shade haverja és munkatársa néha áthozta a saját srácát, és nagyokat fociztak négyesben. Joe javasolta, hogy vigyék el Timmyt egy edzésre a helyi futballklubba. Kiderült, hogy a fiuknak ösztönös tehetsége van a labdavezetéshez, így hát ott ragadt, és hamarosan amolyan kapitányféleségnek tekintették a csapattársai.

És most itt van egy rohadt csőben. Milyen sokra vihette volna, ha ez a kibaszott betegség...

Kate megitta Timmyt egy szívószálas pohárból. A gyerekek nem tűnt fel, hogy az apja gondolatai elkalandoztak. Shade mosolyt erőltetett az arcára. A kölyök megérdemelte, hogy legalább egy órán át jól érezze magát.

– És mit csinált a fiú a babbal? – kérdezte vidáman, de a hangja még saját maga számára is hamisan csengett.

– Eldobta a kertben.

– Akkor most már se bocija, se babja. Te sokkal okosabb vagy ennél a fiúnál...

– De kikelt a bab, és megnőtt egészen az édig. Felmászott rajta a fiú, és találkozott a sárkánnyal, ami majdnem megette!

– Biztos nagyon megijedt. Én megijedtem volna. Félek a sárkányoktól – mondta Shade, miközben Kate-re sandított, aki annyival reagált a gyenge poénra, hogy felhúzta a szemöldökét.

– Meg is ijedt, de sikerült megszöknie, és elhozta a sárkány tyúkját.

– Ami aranytojást tojt – fejezte be a mesét Kate.

– Anyu a tyúkot is megmutatta, de a boci aranyosabb.

Timmy egy óra múlva menetrendszerűen megkapta a gyógyszeradagját. Shade és Kate a kényelmetlen kórházi székeken ülve nézte, ahogy lassan elalszik. A kompresszor ütemesen sziszegett, miközben levegőt pumpált a vastüdőbe. A gép ritmikus zaja csak még jobban elmélyítette a fojtogató csendet.

Kate a kezét tördelte. Látszott rajta, hogy valami nagyon aggasztja.

– Muszáj ma bemenned? – kérdezte végül.

– Milliószor megbeszéltük már. Joe a barátom, és le kell állítanom.

– Én is kedvelem őt, de eddig sem hallgott rád.

Shade egy légtisztító üzem főmérnöke volt. Minden napja ugyanúgy telt: a kórházi látogatás után kimetézott London külvárosába, és keményen dolgozott tizenkét órán át. De ő legalább biztos lehetett az állásában, mert a szaktudása miatt nem lehetett könnyen pótolni. Az üzem vezetése a költségek optimalizálása címen rendszeresen elküldte a régebbi alkalmazottakat, hogy újakat vegyen fel helyettük, feleannyi fizetésért. A szakszervezetek már csak a történelem-

könyvekben léteztek, Joe-nak azonban sikerült az újabb elbocsátások bejelentésekor rávenni a dolgozók többségét az összefogásra. Ma bemennek ugyan az üzembe, de nem veszik fel a munkát.

– Miért nem jelented be inkább a sztrájkot?

– Tudod, hogy akkor Joe-t lapátra tennék, és sehol sem alkalmaznák többet.

– De mi lesz, ha téged is kirúgnak? Hogy kapjuk akkor tovább az ellátást?

– Miért rúgnák ki a legmegbízhatóbb munkatársukat, akit nemrég léptettek elő? – kérdezte ingerülten a férfi. – Nem mindenki tart Joe-val. Ha vége lesz ennek a ciklusnak, valakinek tovább kell üzemeltetnie a légtisztítót...

Shade valójában nem a feleségére volt mérges. Ő maga is aggódott Timmy sorsa miatt.

A tükörbaktérium az előző évben jelent meg a Közel-Keleten. Az összeesküvés-elméletek hívei meg voltak győződve róla, hogy Oroszország vetett be egy ijesztő hatékonyságú biofegyvert, amivel újabb menekülthullámot akart indítani Európa felé. A közösségi médiában terjedő hírek szerint viszont az Unióban fejlesztették ki a kórokozót, hogy gyökerestül szüntessék meg a migrációs problémát. Akárhogy is történt, a járvány brutális volt, egy év alatt letarolta a világot. A Timmy diagnózisát felállító orvos elég szemléletesen magyarázta el a tükörbaktérium működését Shade-nek: képzeljen el egy mechanikus szerkezetet, amit szétszednek, majd úgy építenek össze, hogy minden fogaskereke pont az ellenkező irányba forogjon, mint korábban. A kórokozót nem ismerte fel az immunrendszer, és az antibiotikumok is hatástalanok voltak ellene. A baktérium főként a gyerekeket támadta, és a fertőzések közel fele bénulással járt.

Ki az a beteg állat, aki ilyen gonoszságra képes?

Timmy először lázas lett, egyre erősebben fáj a feje, elmerevedett a nyaka, majd teljesen lebénult. Több doktornál is jártak, de a diagnózis mindenütt ugyanaz volt: a folyamatot nem lehetett visszafordítani, mivel a kislíú gerincvelőjében elhaltak az idegsejtek.

Az állami kórházak már régóta csak a legszükségesebb esetekben látták el a beteget, és mivel ebből a gyermekbénulásból nem lehetett felépülni, a fertőzötteket a kormány inkább leírta. Shade azonban fontos pozíciót töltött be, ezért a családja kiemelt ellátást kapott.

A férfi hitt abban, hogy a munkája jobbá teszi a világot, de ennek ára volt. Rájött, hogy az utóbbi időben alig látta Kate-et. Szinte csak a kórházba jártak együtt, kapcsolatuk közös szorongásban merült ki. Amíg dolgozott, a folyamatos veszélynek legalább megvolt az az előnye, hogy elterelte a figyelmét a család tragédiájáról. De eljött a nap vége, és miközben a többiekkel együtt beállt a zuhanyzóba, ahol a nagynyomású szórófejek ipari fertőtlenítőszerrel fújtak a bőrére, már nem csak a fia sorsa miatt aggódott; lelkiismeret-furdalás is rátört, mert magára hagyta a feleségét egy olyan helyzetben, amivel együtt sem tudtak megküzdeni.

Shade néha már odáig jutott, hogy egyáltalán megéri ez a szenvedés? Lehet, hogy a törődésük valójában önzésből fakad, mert nem tudják elengedni Timmyt, és a végtelenségig nyújtják a gyerek agóniáját, miközben tönkremegy a házasságuk. Ha meghoznák a nehéz döntést, előbb-utóbb talán túllendülnének a tragédián, és helyrejönne a kapcsolatuk. Még gyereket is vállalhatnának. Miközben Timmy emlékét ápolják, felnevelhetnének egy egészséges fiút vagy lányt. Akár boldogok is lehetnének.

↳

Kate-tel ezeket a gondolatait már meg sem merete osztani. Mondjuk, ha mégis elveszítem az állásomat, úgymint mindegy lesz...

Odagördült hozzájuk a nővérobot. A gép képernyőjén felirat villant fel: SHADE TYLER FŐMÉRNÖK! MŰSZAKI OKOKBÓL MEGNŐTT A TÖMEGKÖZLEKEDÉSI ESZKÖZÖK MENETIDEJE HILLINGDON FELÉ. IDEJE MUNKÁBA INDULNIA!

– Akkor megyek... – állt fel Shade egy utolsó pillantást vetve a fiára. Kate végigsimított Timmy sápadt arcán, és szipogva kíséerte férjét a teremből.

Soha többé nem látták egymást.

EGY RÉGI ISMERŐS

„Jelenünk minden pillanatát a múltunk tégláiból építjük fel.”

Malika Jinn

Dr. Siobhan Campbell belekortyolt a whiskyjébe, és azon gondolkodott, hogy mit is keres itt. A találkozóig még mindig maradt negyedórája, de korábban eljött a kutatóintézetből, mert nem bírt a munkájára koncentrálni. Húsz éve nem hallott semmit Jannekéről, holott valamikor a legjobb barátok voltak. Eltűnt, mint szürke számár a ködben, még a profiljait is törölte, most pedig minden előzmény nélkül üzen, hogy találkozzanak. Ő meg azonnal ugrik. Hátha kiderül, mi történt vele. Lehet, hogy valami személyes tragédia van a háttérben. De az is elképzelhető, hogy bajba került. Sosem volt egyszerű eset.

Mondjuk, annak idején én sem voltam az...

Az ablak túloldalán az örök télbe dermedt utca a pub melegéből nézve valamiféle párhuzamos valóságnak tűnt. Az ereszelekről soha el nem olvadó jégcsapok lógtak, a parkoló autókat hőszigetelő takaróval fedték le.

A néhány járókelőt, aki kimerészkedett a fagyba, meg sem lehetett különböztetni egymástól a vastag kabátok és a prémes sapkák alatt.

Siobhan fellapozta az étlapot, hogy elüsse az időt. A menü tartalma változott, de a megjelenése évtizedek óta ugyanolyan maradt – még csak nem is e-ink oldalakból állt, hanem valódi papírra nyomtatták. A tulajdonosok szerint ez ugyanúgy hozzátartozott a hangulathoz, mint a nyers kőfalak, a fagerendák és a padokat kényelmessé tevő skót kockás gyapjúplédek. A hely menő volt, de nem feszező; egyszerre hozta egy vidéki kúria és egy modern kulináris paradicsom hangulatát. Persze a *The Scran & Scallie* nem csak emiatt volt Edinburgh egyik legkedveltebb gastropubja; a pitéket egyszerűen fenomenálisan csinálták. Nem csoda, hogy annyit jártunk ide.

Kinyílt az ajtó, és egy pillanatra betolult a hideg. A pincér lesegítette egy középkorú nő kabátját, majd Siobhan felé intett.

Janneke megállt az asztalnál. Siobhan felkelt, és zavartan a kezét nyújtotta, mire a barátnője felnevetett, és megölelte. A feszültség egy pillanat alatt feloldódott. Egy darabig nem is szóltak semmit, csak ültek, és mosolyogva tanulmányozták egymást.

– Semmit sem változtál – mondta végül Janneke. Ő viszont valahogy más lett. A lendülete a régi volt, de érettebbé, megfontoltabbá vált, mintha a finom ráncokat nem csak a kor rajzolta volna az arcára. – Mesélj, mi történt veled!

Ezt nekem kellett volna megkérdezniem tőle, elvégre ő tűnt el.

– Az egyetem után Graham meg én összeházasodtunk.

– Emlékszem rá. Jó arc volt, de engem valahogy nem bírt. Azt gondolta, hogy rossz hatással vagyok rád.

– Pedig egymásra voltunk rossz hatással – nevetett fel Siobhan. – Szóval diploma, házasság, nászút Dél-Európában denguelázzal, gyerek, munka, még egy gyerek. Azóta itt élünk. És te merre jártál?

– Rendeltél már valamit? – lapozta fel Janneke is az étlapot. – Ūristen, még mindig van marhahúsos pitéjük! Ez volt a kedvencem.

Siobhan vette a jelzést. A barátnője nem akart az életéről beszélni.

– Nálunk nincs betiltva a nagyüzemi állattartás, mint Európában. Kell a kalória ebben a hidegben.

A pincér felvette a rendelést. Miután távozott, Siobhan átnyúlt az asztal fölött, és megfogta Janneke kezét.

– Meglepett, hogy egyszer csak üzentél. Hogy ennyi idő után előtűntél a semmiből. Ha olyasmi történt veled, amit fáj felleveníteni, nem faggatlak. Örülök, hogy itt vagy.

– Nem csak a te életedből léptem ki, mindenkiel megszakítottam a kapcsolatot – sóhajtott fel Janneke. – Hidd el, nem ment könnyen, de jó okom volt rá.

– És mi volt ez a jó ok?

– Azt sajnós nem mondhatom el.

– Ötvenévesek lettünk. Azt hittem, életközépi válságba kerültél, és fel akarod eleveníteni a fiatalkorodat, de kezdem úgy érezni, hogy más miatt ülünk most itt.

– Kérnem kell tőled valamit.

– Ha pénzre van szükséged...

– Dehogy! – nevetett fel Janneke. – A tudásodra van szükségem.

Na tessék. Janna Vos, akivel annyiszor kerültünk elképesztő kalamajkába, és aki minden örülségből kimagyarázott minket, újra kitervelt valamit. *Lehet, hogy Grahamnek volt igaza. Ő nem akarta, hogy eljöjjelek. Hiszen komoly egzisztenciám van, egy kuta-*

tóintézetet vezetek. Nem keveredhetek bele valami marhaságba.

Újra felbukkant a pincér, és rutinos mozdulatokkal elrendezte az asztalon a rusztikus tálkákban illatozó pitéket, a burgonyapürét és a zöldségeket. Az aranybarnára sült, ropogós tésztaburok omlós, lassan főzött marhahúst rejtett, amelyet gazdag, sűrű, sörsös mártásban készítettek el. Siobhan örült, hogy elmerülhet az étel élvezetében, mert egyre nagyobb zavarban volt.

Mit akarhat a barátnőm, aki lehet, hogy már nem is a barátnőm?

– Ez még mindig isteni! – Janneke a legnagyobb természetességgel fogott neki az evésnek. Mindig ilyen volt; látszólag összevissza ugrált a témák között, amit mások a szórakozottság jelének vélték, amíg rá nem jöttek, hogy egy hiperintelligens elmével állnak szemben. Bárkit össze tudott zavarni, és Siobhannal ugyanezt csinálja. A holland nő egyetemista korában egy évet Skóciában töltött egy oktatási program keretében. Teljesen véletlenül találkoztak egy házibuliban, és a legjobb barátok lettek.

De most mintha egy idegen ülne velem szemben.

– Janneke, elárulod végre, mit keresel itt?

– Már mondtam. PhD fokozattal rendelkezzel a matematika és az elméleti fizika területén. Európa egyik legelismertebb adat-tudósa vagy. Kognitív pszichológusként a kisujjadban vannak az emberi elme működési mechanizmusai, hogy egy képzavarral éljek.

– És?

– Építened kellene egy AGI-t.

– Egy Mesterséges Általános Intelligenciát? Elment az eszed? Az teljesen illegális – szisszent fel Siobhan, miközben önkéntelenül körülnézett, de senki nem foglalkozott velük az étteremben.

↪

– Nyugi, nem értik, amiről beszélünk. Zavaró van nálam.

Siobhan ettől nem lett kevésbé ideges. Tartott tőle, hogy a barátnője valami zűrbe keveredett, de kezdett rájönni, hogy a másik nagyobb pályán játszik a pitiáner kihágásoknál.

– Janneke, tényleg örültem, hogy újra találkozzunk, de szerintem most kellene befejeznünk ezt a beszélgetést – nyúlt a kabátja után.

– Kérlek, hallgass végig, mielőtt itt hagysz! Nem lettem gengszter vagy fegyverkereskedő, ha erre gondolsz. Megkapod hozzá a hivatalos engedélyeket. Jogászok és politikai tanácsadók hada vár bevetésre készen.

– Nem fogok valami multival összejátszani csak azért, mert a technokrata tulajdonosa a kedve szerint hajlíthatja a szabályokat – mondta fojtottan Siobhan. – Skóciából is a gátlástalan kapitalisták miatt lett jégzárvány.

– Semmi ilyesmire nem kérlek. Az Európai Uniót képviselem.

– Szóval ez egy hivatalos felkérés?

– Hát, inkább félhivatalos – vont a vállát Janneke. – De tudnod kell, hogy az oroszok is elkezdtek fejleszteni egy AGI-t.

– Egy Mesterséges Általános Intelligencia létrehozásához az oroszoknak nincs meg a számítási kapacitásuk. Amióta az utolsó hódító háború alatt bevetették azt a taktikai töltetet, még a kínaiak sem segítenek nekik. Csak néhány renegát állammal állnak kapcsolatban, amiknek ugyanolyan sötét lelkű a vezetője.

– Lassan haladnak, mert mindentől elvannak vágva, de azért haladnak, úgyhogy meg kell őket előzni.

– De ez nem kutatás, hanem fegyverkezési verseny.

– A hidegháború valójában soha nem ért véget.

– Janneke, te is tisztában vagy vele, hogy nem véletlenül tiltották be az AGI-k fejlesztését – tolta félre a kihúlt pitét Siobhan. – Veszélyesek. Morális korlátok nélkül követnek egy célt, aminek elképzelhetetlen következményei lehetnek. És az elképzelhetetlen szót most nem képletesen értem. Egy Mesterséges Általános Intelligencia önmagát fejleszti. Rövid idő alatt olyan szintre juthat el, amit mi, emberek, fel sem foghatunk.

– Morális korlátokat emlegettél. Ezért jöttem hozzád. A te morális mércédet ismerem.

– Hiába jöttél, mert morális korlátok nem alakíthatóak ki valódi érzelmek nélkül.

– Neked viszont megvan hozzá a képesség, hogy valódi érzelmeket programozz egy Mesterséges Általános Intelligenciába.

– Na, állj! – hajolt előre döbbsen Siobhan. – Te a lélek létrehozására célsz? Ennél nagyobb örültséget még nem hallottam. De mindegy, amúgy sem akarok részt venni a világ elpusztításában.

– Épp a világ megmentéséhez kérem a segítségedet.

A SZTRÁJK

*„Kényszer volt egykor a munka, ma: hősi tett!
Védd a gyárat, elvtárs, védd az életet!”*
munkásmozgalmi induló

Ahogy a munkásokat szállító automata busz befordult a légtisztító komplexum felé vezető útra, szinte tapintani lehetett a feszültséget. Shade komoran nézte a hatalmas építmény égbe vesző tornyait. Lehet, hogy most jön ide utoljára...

A jármű besorolt egy tartálykocsi mögé, majd áthaladt a masszív kapun. A fegyveres őr unottan intett, hogy menjenek tovább.

Az öltözőszekrényben Shade-et már ott várta az aznapi kezeslábas és bakancsa. A férfi nem szerette a frissen nyomtatott munkaruha szagát, de megszokta, mint annyi mást. Mire kivette a szekrényből a sisakját, meg is érkeztek az implantjára a rendszerellenőrzés adatai. Rutinszerűen görgetni kezdte a listát, amikor valaki a vállára csapott. Joe volt az, kifelé menet. Shade nem szólt semmit, csak visszabólintott neki.

A főmérnök úgy ismerte a komplexumot, mint a tenyerét, hiszen már jó ideje itt dolgozott. Az ipari terület közepén kétszáz méter átmérőjű, ezernyolcszáz méter magas kerámiakompozit ujjak nyúltak a magasba. A tornyokat átszövő vezetékekben lúgos folyadék keringett, ebben oldódott fel a széndioxid a beszívott levegőből. A hatalmas ventilátorok keltette áramlatok néha gyűrű alakúvá formálták a felhőket a tornyok felett, amitől az ember úgy érezhette, hogy egy néma hurrikán szemében áll.

A tornyok körül aprónak tűnő, de valójában húszemeletes épületek álltak. A lúgos folyadék hosszú utat tett meg bennük, mire bonyolult kémiai folyamatok során visszanyerték belőle a szén-dioxidot, amiből más állami üzemekben folyékony üzemanyag vagy talajjavító készült. A tiszta levegőt visszaengedték a szabadba, Britannia pedig azzal is nyert valamit, hogy eladta a széndioxid-kvótákat annak a néhány baráti országnak, ami még kereskedett vele.

A termelést egy kezdetleges mesterséges intelligencia irányította, az alkatrészeket robotok cserélték, de a kémiai reakciók kikezdték az anyagokat, és a kritikusabb hibáknál gyakran az embernek kellett beavatkozni.

Amikor a komplexum épült, a Britanniát sújtó embargó miatt sok helyen szükségmegoldásokat kellett alkalmazni. Shade

és a társai pontosan tudták, hol szabadulhatnak fel mérges gázok, milyen fulladási rohamokat okoz a kobalt, vagy mennyire rákkeltő a ruténium. Sokan szó szerint a saját bőrükön tapasztalták meg, milyen az, amikor a lúg hatására a sejtfehérje elfolyósodik. Joe néha azzal viccelődött, hogy náluk nem csupán a vezetőség miatt toxikus a munkahelyi légkör.

Joe kiváló szakember volt, és olyan főnök, akinél kívánni sem lehetett volna jobbat. A közel kétméteres óriásra nem csak a testalkata miatt néztek fel a beosztottjai; a férfi az egészségükkel és a lelkükkel is törődött, s nem habozott cselekedni, amikor úgy látta, az elbocsátások miatt tarthatatlanná vált a helyzet. Sajnálta a régi embereit, de azt is tudta, hogy az újonc, tapasztalatlan munkások sokkal gyakrabban szenvednek tragikus balesetet.

Shade megértette ezt, de úgy gondolta, az üzem működése fontosabb annál, mint hogy bármilyen okból megakasszák. Amikor meglátta Joe-t az irányítóteremben, intett neki, hogy beszélni szeretne vele odakint.

– Tudom, mit akarsz mondani – kezdte amaz a maga lehengetlő módján, amikor egyedül maradtak. – És a te kedvedért sem fújjuk le a sztrájkot.

– Ne is az én kedvemért fújd le! – próbálta meggyőzni Shade. – Azokra gondolj, akiket bajba sodorsz!

– Kiket sodrok bajba? Akiket csak a jövő hónapban rúgnak ki?

– Azokat, akik megsérülnek majd, amikor jönnek a rendőrök.

– Te pedig gondolj arra a srácra, aki a múlt héten elvesztette a karját egy hibás alkatrész miatt! Még azelőtt elbocsájtották, hogy magához tért a kórházban. Kapott valami nevetséges kártérítést, amiből egy hónapig sem él meg.

↳